

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Medievală, Premodernă și Istoria artei
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Societate, Artă, Identități în Europa Centrală. De la Medieval la Modernitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istorie, politică și identități culturale în societatea europeană (secolele XVIII-XX)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Greta-Monica Miron						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Greta-Monica Miron						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					4
Examinări					3
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					97
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	☐
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea uneia dintre limbile engleză, franceză și germană

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	☐
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	☐

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - stăpânirea cunoștințelor și metodologiei fundamentale în domeniul istoriei și istoriei artei; - aptitudini de creativitate, problematizare, argumentare în domeniul cunoașterii istorice; - abilități de cercetare fundamentală și aplicată în domeniul istoriei (istoria medievală și modernă, istoria socială, culturală, a ideilor, istoria artelor); - competențe de predare în domeniul istoriei și istoriei artei; - evaluarea critică și impunerea soluțiilor optime în ceea ce privește gestionarea patrimoniului cultural; - deprinderi de abordare complexă inter și multidisciplinară a fenomenelor culturale, politice, comunicaționale; - valorificarea potențialului teoretico-metodologic în domeniul managementului uman, cultural, instituțional; - deprinderi de redactare, interpretare, traducere și editare de texte istorice și culturale;
Competențe Transversale	<ul style="list-style-type: none"> - însușirea caracteristicilor eticii profesionale și a spiritului civic; - utilizarea performantă a gândirii critice și reflexive; - dezvoltarea abilităților de analiză, explicare și argumentare discursivă și aplicată a evenimentelor trecutului a celor contemporane; - negocierea constructivă a problemelor (culturale, sociale sau profesionale) din societatea globalizată; - deprinderi și mijloace de comunicare la nivelul resurselor tehnologice din lumea contemporană; - abilități pentru documentarea și cercetarea științifică; - deprinderi de redactare și de interpretare de texte științifice și culturale; - dezvoltarea capacităților de integrare socială și de lucru în echipă

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • surprinderea relației dintre scrisul istoric, politică și cultură în spațiul Europei în secolele XVIII-XX
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • surprinderea rolului scrisului istoric de vehicul al ideilor politice, de creator al unei ideologii naționale și al unor identități culturale • explicarea relației dintre elaborarea unui discurs istoric și contextul politic și cultural la care au fost expuși autorii • definirea curentelor și tendințelor istoriografice afirmate în spațiul german și francez; privire comparativă • explicarea unor concepte precum humanitaetsideal, istorism, Kulturgeschichte

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Conceptul istorism- definiții	Prezentarea diferitelor definiții care i s-au dat conceptului și discutarea lor	
2. Humanitätsideal: istorie, politică și cultură în	Realizarea unei	Cursul se axează pe

<p>Germania la granița dintre iluminism și romantism. Discutarea relației dintre individ și stat, rolul statului în viața individului în contextul neoclasicismului german, al unui nou umanism</p>	<p>scheme ca bază de discuție; analiza de text și imagini</p>	<p>discutarea ideilor lui Johann Joachim Winckelmann, Johann Gotfried Herder și Wilhelm von Humboldt Am alocat acestei teme o prelegere</p>
<p>3. O paradigmă a istorismului- Leopold von Ranke</p>	<p>Antrenarea unor discuții în jurul ideilor: individualitatea în istorie, dimensiunea metafizică a istoriei („degetul lui Dumnezeu”), documentul scris ca izvor istoric, sensurile termenului obiectivitate istorică: istoria- „<i>wie eigentlich gewesen war</i>”</p>	<p>Scopul prelegerii este de a explica de ce istoricul german a fost considerat în spațiul german un model de reconstituire istoriografică Am alocat dezbaterii două întâlniri (2 ore)</p>
<p>4-6. Istorie, politică și identitate națională:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johann Gustav Droysen, • Heinrich von Treitschke, • Heinrich von Sybel, • Theodor Mommsen 	<p>Prezentarea unei scheme de discuție, eseuri alcătuite de cursanți și analiza de text (Mommsen- partea referitoare la Caesar din <i>Istoria romană</i>)</p>	<p>Scopul urmărit este explicarea implicării istoricilor în susținerea unității politice a Germaniei, a efectelor acestei implicări în opinia publică și în istoriografie. Am alocat acestei tematici două întâlniri</p>
<p>7. Critica istorismului sau „boala de istorie”. Friedrich Nietzsche</p>	<p>Analiza textului „<i>Despre foloasele și daunele istoriei pentru viață</i>”</p>	<p>Angajarea unei discuții asupra relației trecut-prezent.</p>
<p>8-9. Critica istorismului. Istorie culturală versus istorie politică. Jakob Burckhardt</p>	<p>Prelegere, eseuri, prezentare carte</p>	<p>Explicarea conceptului „istorie culturală” în evoluția lui până în secolul XX</p>
<p>10. „Methodenstreit”. Un istoric și un gen de istorie și marginalizați: Karl Lamprecht și Kulturgeschichte</p>	<p>Prelegere și discuții pe marginea unor prezentări</p>	<p>Analiza disponibilității mediului universitar german pentru polemică istoriografică, cu substrat politic</p>
<p>11. Istoria- cheia universală a cunoașterii? Dezbateri metodologice în istoriografia germană și franceză a secolului al XIX-lea și primele decenii ale secolului XX</p>	<p>Discuții pe baza lecturilor acumulate și a textelor analizate</p>	<p>Întrebările în jurul cărora am construit dezbaterile vizează înțelesurile date istoriei, noțiunii de izvor istoric și direcțiile de cercetare deschise în acest interval cronologic. Am acordat acestei teme două întâlniri.</p>

	anterior, pornind de la prezentarea lucrării lui J.G. Droysen- <i>Grundriss der Historik</i>	
12-13. Istoria și provocările societății contemporane. Istoria în spațiul politic și cultural al primei jumătăți a secolului XX. Privire comparativă Germania-Franța.	Analiza unor texte programatice (istoria ideilor în spațiul german, noua istorie în arealul francez)	Pornind de la analiza de text propun definirea unor concepte, sintagme: istoria ideilor, istorie istorizantă, noua istorie

Bibliografie

- Frederick Beiser, *A German Historicist Tradition*, Oxford University Press, 2011.
- Frederick Beiser, *Enlightenment, Revolution, and Romanticism. The Genesis of Modern German Political Thought 1790-1800*, Harvard University Press, 1992.
- Andreas Boldt, *Leopold von Ranke. A Biography*, Routledge, 2019.
- Stefan Berger, *The Search for Normality. National Identity and Historical Consciousness in Germany since 1800*, Berghahn Books, Providence, Oxford, 2003.
- Roger Chickering, *Karl Lamprecht. A German Academic life (1856-1915)*, Humanities Press New Jersey, 1993.
- François Dosse, *La saga des intellectuels français. I. À l'épreuve de l'histoire, 1944-1968*, Gallimard, 2024.
- Georg G. Iggers, *The German Conception of History: the National Tradition of Historical Thought from Herder to the Present*, Middletown, 1983.
- Georg G. Iggers, James M. Powell (editori), *Leopold von Ranke and the Shaping of the Historical Discipline*, Syracuse University Press, 1990.
- Reinbert Krol, *Germany's Conscience. Friedrich Meinecke: Champion of German Historicism*, Transcript Verlag Bielefeld, 2021.
- Gerhard Lozek (Hrsg.), *Geschichtsschreibung im 20. Jahrhundert. Neuzeithistoriographie und Geschichtsdnken im westlichen Europa und in den USA*, Fides Verlag, Berlin, 1998.
- Stefan Meinecke, *Friedrich Meinecke. Persönlichkeit und Politisches Denken bis zum Ende des Ersten Weltkrieges*, Walter de Gruyter, Berlin. New York, 1995, p. 90-123.
- Suzanne Marchand, *Weighing Context and Practices. Theodor Mommsen and the many dimensions of nineteenth century humanistic knowledge*, History and Theory, nr. 58/ 2020, p. 144-167.
- Wilfried Nippel, *Johann Gustav Droysen. Ein Leben zwischen Wissenschaft und Politik*, Beck, 2008.
- Otto Gerhard Oexle, *L'historisme en débat. De Nietzsche à Kantorowicz*, Paris, Aubier, 2001.
- Robert Southard, *Droysen and the Prussian School of History*, Kentucky, 1995.
- Andreas von Treipen, *Heinrich von Treitschke*, Yale University Press, 1957.
- Alexander Demandt, Andreas Goltz, Heinrich Schlange-Schöning (editori), *Theodor Mommsen. Wissenschaft und Politik im 19 Jahrhundert*, Walter de Gruyter, 2005.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Structura seminarului este modelata dupa cea a cursului. Se dezbate aceeași problematică pe analiza de texte si scurte prezentari bibliografice supuse apoi discuțiilor	Discutarea și analiza bibliografiei și a textelor deja menționate în parte în ecniunea dedicată cursului	

Bibliografie

Jacob Burckhardt, *Cultura Renașterii în Italia*, București, 1969.

Felix Gilbert, *History: Politics or Culture? Reflections on Ranke and Burckhardt*, Princeton University Press, 1990.

Johann Gottfried Herder, *Scrieri*, Ed. Univers, București, 1973, p. 150- 177.

Theodor Mommsen, *Istoria romană*, vol. 3, București, 1989, p. 320-351.

Friedrich Nietzsche, „Despre foloasele și daunele istoriei pentru viață”, în Nietzsche, *Opere complete*, vol. II, p. 163-221.

Johann Joachim Winckelmann, *Istoria artei antice*, București, 1985, vol. I-II.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Mi-am propus prin acest curs și seminar să încurajez dezvoltarea unui spirit critic, analitic, formarea unei culturi a dialogului și a dezbaterilor, formularea de idei proprii, calități care, în opinia mea, sunt absolut necesare în orice domeniu de activitate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participare activă la curs și seminar prin dezbateri pe baza bibliografiei, analiza de texte; alcătuirea a două eseuri pe o problematică dată	evaluarea pe parcurs și evaluarea de final pe baza eseurilor	50% evaluarea pe parcurs, 50% eseuri
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • 50% prezență activă la dezbaterile din cadrul seminariilor • alcătuirea a două eseuri 			

Data completării

Semnătura titularului de curs   Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament